

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 7.5.2009
Sayı: 194

70/370

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Gerekçesini aşağıda arz ettiğimiz, alışveriş merkezleri ve zincir mağazaların geleneksel ticaret sistemimize olumsuz etkilerinin araştırılması, tespit edilen sorunların aşılması için gerekli önlemlerin ve çözüm önerilerinin tespiti amacıyla Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 06.05.2009.

1. Mehmet Şevki KULKULOĞLU - Kayseri
2. Muharrem İNCE - Yalova
3. Gökhan DURGUN - Hatay
4. Abdülaziz YAZAR - Hatay
5. Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
6. Tekin BİNGÖL - Ankara
7. Ergün AYDOĞAN - Balıkesir
8. Rahmi GÜNER - Ordu
9. Akif EKİCİ - Gaziantep
10. Yaşar AĞYÜZ - Gaziantep
11. Eşref KARAİBRAHİM - Giresun
12. Nevin Gaye ERBATUR - Adana
13. Faik ÖZTRAK - Tekirdağ
14. Orhan Ziya DİREN - Tokat
15. Canan ARITMAN - İzmir
16. Ahmet ERSİN - İzmir
17. Fatma Nur SERTER - İstanbul
18. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
19. Sacid YILDIZ - İstanbul
20. Hulusi GÜVEL - Adana
21. Şahin MENGÜ - Manisa
22. Birgen KELEŞ - İstanbul
23. Derviş GÜNDAY - Çorum
24. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
25. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
26. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
27. Mevlüt COŞKUNER - Isparta

GEREKÇE:

Büyük şehirlerimizde tüketim ve ihtiyaç maddelerinin beraberce satıldığı, alışveriş merkezlerinin ve zincir mağazaların sayısı hızla artmaktadır. 1998'de bu tip mağazaların sayısı 2135 iken, bu rakam 2008 yılında 8252'ye ulaşmış durumdadır.

Bu tip alışveriş merkezlerinin ve zincir mağazaların sahip oldukları piyasa hakimiyeti küçük esnaf üzerinde bazı olumsuz ve yıkıcı sonuçlar doğurmaktadır. Büyük mağazaların kendi markaları ve ürünlerini satmaları ve pazarlama eğilimleri, çevrelerinde yerleşik çeşitli meslek ve sanat kollarında faaliyette bulunan esnaf ve sanatkarlarımız ile küçük ve orta boy işletmelerimizin yapılarının bozulmasına ve piyasadan çekilmelerine neden olmaktadır.

Yapılan bir araştırmaya göre; süpermarketlerin sigara hariç tüm hızlı tüketim ticaretinden aldığı pay 10 yılda yüzde 54 yükselirken, geleneksel perakendecilerin (orta market ve bakkallar) aldığı pay ise 26 puan düşüş göstererek, yüzde 36'ya gerilemiş durumdadır. Aynı araştırmaya göre; 1998 yılında yaklaşık 500 bin'e yakın olan bakkal ve orta market sayısı yüzde 23 azalarak 2008 yılında 235 bine gerilemiş durumdadır. Bu düşüşte en çok payı da maalesef bakkallarımız almıştır.

Alışveriş merkezlerinin ve zincir mağazaların piyasada küçük esnafı ezecek şekilde rekabette hakim olması, ülkemizin geleneksel ticaret yapısını da zedelemektedir. Günümüzde yaşadığımız ekonomik kriz ile yıkılan küçük esnafımızın ayrıca büyük alışveriş merkezleri ve zincir mağazalarla rekabet etmesi de söz konusu değildir.

Anayasa'nın 173'üncü maddesinde yer alan "Devlet esnaf ve sanatkarı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır", şeklindeki amir hükmü karşısında alışveriş merkezleri ve zincir mağazaların geleneksel ticaret sistemimize olumsuz etkilerinin araştırılması, tespit edilen sorunlar konusunda gerekli önlemlerin ve çözüm önerilerini tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

